

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 92 0 Рс 048206 18 Спп
Бања Лука, 07.9.2018. године

Врховни суд Републике Српске, одлучујући о захтјеву Основног суда у Власеници за рјешавање спорног правног питања у парничном предмету тог суда број 92 0 Рс 048206 18 Рс 2, на основу одредби члана 61в. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, даље: ЗПП), члана 18. Правилника о унутрашњем судском пословању („Сл. гласник РС“ број 19/14) те члана 4. став 4. и члана 12. Правилника о раду судских одјељења (број 118-0-СуI-14-000 458 од 06.02.2015. године), на сједници Грађанског одјељења одржаној дана 07.9.2018. године донио је

О Д Л У К У

Одбацује се захтјев Основног суда у Власеници за рјешавање спорног правног питања у парничном предмету тог суда број 92 0 Рс 048206 18 Рс 2, које гласи: „Да ли се подношењем приједлога за мирно рјешавање радних спорова прекида рок застаре за заштиту права из радног односа и да ли, уколико се поступак за мирно рјешавање спора безусловном оконча, рок застаре за подношење тужбе из члана 201. став 4. Закона о раду („Сл. гласник РС“ број 1/16 и 66/18, даље: ЗР) почиње да тече испочетка одн. да се у том случају рачуна од дана окончања поступка за мирно рјешавање радних спорова?“

Образложење

У предметној правној ствари тужитељ Р.П. из Х.П., кога заступа пуномоћник Р. Г., адвокат из В., је Основном суду у Власеници поднио тужбу против тужене Општине Х.П., коју заступа пуномоћник О. П., адвокат из В., ради исплате разлике плате која му је била незаконито умањена у периоду од јуна до средине новембра 2016. године.

Основни суд у Власеници је пресудом број 92 0 Рс 048206 17 Рс од 10.11.2017. године у цијелости усвојио тужбени захтјев. Против те пресуде тужена је изјавила жалбу коју је Окружни суд у Источном Сарајеву рјешењем број 92 0 Рс 048206 17 Рсж од 27.3.2018. године усвојио и укинуо првостепену пресуду те предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак с образложењем да преклузивни рок за подношење тужбе у радном спору не почиње тећи од окончања поступка за мирно рјешавање радних спорова, какво становиште је заузео првостепени суд, већ од дана учињене повреде права из радног односа.

Првостепени суд није поступио по упуту другостепеног суда, како то прописује члан 228. ЗПП, већ је на приједлог тужитеља предмет доставио Врховном суду Републике Српске ради рјешавања спорног правног питања које гласи: „Да ли се подношењем приједлога за мирно рјешавање радних спорова прекида рок застареле за заштиту права из радног односа и да ли, уколико се поступак за мирно рјешавање спора безуспјешно оконча, рок застареле за подношење тужбе из члана 201. став 4. ЗР почиње да тече испочетка одн. да се у том случају рачуна од дана окончања поступка за мирно рјешавање радних спорова?“. Из садржаја захтјева за рјешавање спорног правног питања произлази да првостепени суд није сагласан са заузетим становиштем другостепеног суда да у радном спору нема мјеста примјени застарних рокова одн. да се преклузивни рок за подношење тужбе не може прекинути.

Према одредби члана 61а. ЗПП, поступак за рјешавање спорног правног питања се покреће уколико пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став према спорном правном питању које је од значаја за одлучивање о предмету поступка. Свако другачије тумачење наведене одредбе би било прешироко и довело би до ситуације да би се у било ком предмету могло тражити рјешавање било ког спорног правног питања. Поступак захтјевом покреће првостепени суд на приједлог странке или по службеној дужности.

Дакле, одредбе ЗПП о поступку рјешавања спорног правног питања омогућавају да Врховни суд Републике Српске прије доношења првостепене одлуке узме одређени предмет у разматрање и заузме правни став о претходном правном питању које има прејудицијелни значај за одлучивање у већем броју предмета.

Да би Врховни суд Републике Српске заузео став о спорном правном питању потребно је да се испуне одређене процесне претпоставке и то: да се то питање појавило у току поступка пред првостепеним судом, да то питање представља прејудицијелно питање у конкретном предмету, да се то питање појавило у већем броју предмета пред првостепеним судом и да о том питању Врховни суд Републике Српске раније није рјешавао.

У конкретном случају нису испуњене напријед наведене процесне претпоставке за рјешавање спорног правног питања.

Наиме, захтјев за рјешавање спорног правног питања у овом спору је стављен након што је, усвајањем жалбе тужене, другостепени суд заузео став о том правном питању. Дакле, став о предметном спорном правном питању су нижестепени судови већ заузели, али су њихови ставови контрадикторни. Стога није испуњен процесни услов из члана 61а. ЗПП за рјешавање спорног правног питања, тим прије што првостепени суд у свом захтјеву није учинио ни вјероватним да у већем броју предмета код тог суда постоји потреба за рјешавањем спорног правног питања, већ је само указао да вјероватно постоје и други предмети код судова у Републици Српској у којима су тужитељи прије подношења тужбе покренули поступак за мирно рјешавање спора пред надлежном Агенцијом.

Правилним тумачењем одредби чланова 61а. - 61ђ. ЗПП, које уређују поступак за рјешавање спорног правног питања, се долази до закључка да се овај поступак може

покренути само прије доношења првостепене одлуке, па је искључена примјена овог института када је првостепена одлука већ донесена и потом укинута од стране другостепеног суда, одн. када постоје различити ставови првостепеног и другостепеног суда о одређеном правном питању.

Осим тога, овај суд је у одлуци свог Грађанско - управног одјељења број 92 0 Рс 045401 17 Спп од 03.5.2017. године као и у одлуци број 85 о Рс 061707 17 Спп од 15.12.2017. године већ заузео правно схватање о напријед наведеном правном питању. У разлозима тих одлука је изражено схватање да преклузивни рок за подношење тужбе у радном спору не тече од дана окончања поступка за мирно рјешавање спора јер не постоји законска могућност да преклузија одређено вријеме не тече обзиром да се у случају преклузије не примјењују правила о застарјелости потраживања те да преклузивни рок тече непрекидно и нема могућности прекида ни застоја тог рока, чијим протеком радник не губи само право на подношење тужбе већ и само право чију заштиту тужбом тражи.

Из ових разлога Грађанско одјељење Врховног суда Републике Српске је одлучило као у изреци, примјеном одредбе члана 61в. став 2. ЗПП.

Предсједник Грађанског одјељења
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић